

PANDORA'S WRAAK

Ook verschenen:

Machthebbers zwichten

Moordend gif

© 2016 Gerard Hollander

Foto's omslag: 123RF

© Sinisa Botas, © Christopher Fell, © Natalia Romanova,

© Michael Rosskothén

Lay-out: -Lein | redactie & vormgeving, Utrecht

PANDORA'S WRAAK

1

Een fluweelzachte wind blies de met een hoog percentage humiditeit geladen wolken in de richting van de bergen. De hoge luchtvochtigheid, die volgens de hygrometer ver boven de tachtig procent uitkwam, zorgde ervoor dat alles klam aanvoelde. De hete, drukkende lucht trilde. Die atmosfeer spreidde zich uit over het hele kustgebied, dat daarvoor bedekt werd met een onzichtbare, klamme deken van vochtkristallen. De wolken boven het kustgebied langs de Atlantische Oceaan dreven langzaam verder landinwaarts en werd de van vocht zwangere lucht door de thermiek hogerop gestuwd, om zich in het achterland verder te verspreiden. Dit natuurverschijnsel herhaalde zich vrijwel elke dag; de zon brandde urenlang genadeloos in op het water van de Atlantische Oceaan. Er kwam pas weer verkoeling als de zon verflauwde en wegzonk achter de einder.

Ver in de namiddag streelde de zachte bries zijn bijna-naakte lichaam, zoals een penseel in de hand van een grootmeester het linnen. Het voelde aan alsof een satijnen gewaad om hem heen werd gedrapeerd en liefkozende avances maakte. Het bedekte hem met een kleed dat geladen leek met hete vochtkristallen. Maar het was juist de satijnzachte wind, die de aanraking vederlicht maakte, zodat bij elke beroering, duizenden zenuwen in zijn opperhuid trilden. Het bewerkstelligde een wonderbaarlijke verkoeling die kalmerend op hem inwerkte, zodat hij, als in een trance, rustig

en vredig ademde. Alle zenuwbanen in zijn onderlijf waren door het hemelse gevoel totaal ontspannen. Zelfs de vezels rond al zijn spierbundels reageerden loom toen de trillingen van de beroering zijn romp prikkelden. Het voelde alsof een trouwhartige nimf zijn lichaam balsemde, masseerde en kneedde. Het was de ultieme extase van genot, het friemelde aan de haartjes op zijn borst en benen. Door die tinteling leek hij te zweven; het leidde zijn aandacht af van de dagelijkse beslommingen. De broeikastemperatuur waarin hij zich op dit moment bevond, was heel normaal in het heetst van de zomer en door de jaren heen was hij daaraan gewend geraakt. De beklemdheid van die hitte was vergelijkbaar met die van een sauna of een tomatenkwekerij onder glas, waarvan er in Nederland – zijn geboorteland – zovelen bestonden. Ondanks de contradictoire omstandigheden genoot hij intens van zijn verworven vrijheid. Het privilege om aan de kust te wonen, met de staalblauwe luchten en de schitterende, witte stranden ingeklemd door ruwe rotspartijen, beantwoordde volledig aan zijn passie. De alomriekende weë geuren van olijfolie vermengd met knoflook, gedreven door een strakke wind, verraadden de veelvoud aan houtskoolvuren die overal langs de kustlijn ontstoken werden bij het naderen van de avond. Ze maakten de lucht drachtig van heerlijke aroma's. Het overheersende bouquet van geroosterde vis besmeerd met olijfolie verspreidde zich tot in de verre omgeving, zodat het menigeens smaakpapillen prikkelde. De aanwezige diversiteit aan pikante kruidenmengsels, aangeleverd door een oneindig assortiment specerijen en uitheemse plantensoorten, gaven inmiddels ook een menswaardig doel aan zijn kluzenaarsbestaan. Ze waren het levenselixer dat zijn bestaan draagbaar maakte. Ondanks de hartstocht en liefde die hij voelde voor alles wat ademde en leefde, waren ongedierte en onkruid nu de

directe vijanden geworden van zijn gewassen. Hij draaide er zijn hand niet voor om, om rigoureuze maatregelen te nemen en pesticiden of insecticiden te gebruiken als er een aanval van de natuurlijke vijanden werd ingezet tegen zijn kwekerijtje. Een surplus aan grof geschut werd dan aangewend om vooral de fijnste van alle tuinkruiden – basilicum – te beschermen tegen belagers als luis, spint, en slakken, voor wie dit kruid ook een ware traktatie betekende. Hij was ervan overtuigd dat een echte maaltijd pas dan geslaagd mocht worden genoemd als er verse ingrediënten, zoals basilicum, tijm en rozemarijn in verwerkt waren.

Sinds zijn gedwongen vroegtijdige uittreding uit het wervelende bestaan dat hij, Jack Boel, ooit had geleefd, had hij zich genesteld in een dorpje aan de kronkelige kustlijn van Portugal. Het vissersplaatsje was omgeven door olijfgaarden die zich uitstrekten tot aan de kale bergen. Het landschap bestond verder uit dorre, rotsachtige akkers waar alleen maar onkruid groeide. Hij had er zijn heil gevonden en twee geneugten met elkaar verenigd. In de eerste plaats had hij zich bekwaamd in het uit zee vissen van zijn favoriete vissoorten. Het was een lang leerproces geweest om de diverse soorten van elkaar te onderscheiden en vooral op smaak te beoordelen. Daarnaast teelde hij kruiden, specerijen en groenten. Ook dit had hij in eigen beheer gehouden, omdat dat voor hem een must was. De talenten die ervoor nodig waren om planten en groenten te verbouwen, had hij snel aangeleerd. Tijd...! Tijd was nu zijn beste vriend geworden in een bestaan waarin hij eigenlijk niet bestond. Niets stond echter stil. Het tergend langzaam ouder worden, werd vertolkt door zijn grijzende hardos en kalende hoofd dat hij beschermde met een rafelig hoedje dat ongeveer de waarde van een euro vertegenwoordigde. De waarde van het leven dat hij leefde, was nauwelijks uit te drukken

in geld. Hij kleepte zich meestal in een grijze, tot op de draad versleten, afgeknipte spijkerbroek en een paar sandalen die, uitgebleekt door zout en zonlicht, aan alle kanten begonnen te scheuren en niet lang meer leken mee te gaan, maar dergelijke dingen vielen hier niet op. Jack Boel was zich in de twee jaar dat hij hier woonde, bewust geworden dat uiterlijk vertoon totaal onbelangrijk was. Hij had veel meer aandacht voor zijn zelf geplante knoflook en eigen gekweekte hete pepers. Pepers betekenden heel veel voor hem en waren niet meer weg te denken bij de bereiding van de meeste maaltijden. Zijn aandacht ging speciaal uit naar de verschillende soorten zaden die wereldwijd verkrijgbaar zijn. Via zijn tuinman bedeelde hij sommige gezinnen van de autochtone bevolking die vol lof waren over zijn producten maar echter hoogst zelden zijn privéterrein betraden, hij wekte er wel ieders verbazing mee. Elke dag besproeide hij zijn geliefde planten met water afkomstig uit een zelf aangelegd bassin dat echter in de droge periodes nauwelijks water bevatte. Nauwkeurig bestudeerde hij met een loep of de bladeren van zijn gewassen door vijandelijke insecten werden bevolkt en zo stelde hij ook vast of het groeiproces op gang was gekomen, of juist stagneerde. Maanden gingen zo voorbij. Hij kreeg steeds meer plezier in het tuinieren, vooral als het seizoen voor meloenen voor de deur stond.

De min of meer teruggetrokken levensstijl betekende een rigoureuze omwenteling van het leven dat hij voor die tijd geleefd had. Er was een transformatie nodig geweest om van de drukke, woelige maatschappij, naar een gezapig kluisnaarsbestaan over te gaan. Tijdens zijn werkzame leven had hij zich daar nooit op voorbereid, laat staan dat hij het ooit aan de praktijk had getoetst. De omschakeling was onomkeerbaar, geld speelde daarbij een onderdanige rol. Integendeel, vermogen was in deze landstreek eerder een belemme-

ring dan een voordeel omdat de omgang met de gewone bevolking onontbeerlijk was voor de sociale contacten. Geen enkele dorpeling had enige notie hoe goed gevuld zijn bankrekening was en al helemaal geen idee wat de hoogte van zijn pensioeninkomsten was. Het zou een handicap betekenen in zijn omgang met de burens, mochten ze daar bij toeval ooit achter komen. Hij had zich zo volledig mogelijk aangepast aan het simpele leven van de doorsnee-Portugees. Hij was een zo gematigd mogelijk leven gaan leiden, waarin geduld het beste paste in de omgang met de lokale bevolking. Die aanpak had zijn mentale geestesgesteldheid gesterkt; het had een fenomenale uitwerking gehad op alle paranoïde gedachten, die nu uiteindelijk tot rust waren gekomen. Nu kreeg het breedst denkbare assortiment kruiden en specerijen zijn aandacht. Het was zelfs uitgegroeid tot een bovenmatige verzamelwoede van de meest uiteenlopende pepersoorten zoals rawiet – de superkleine rode en groene pepertjes van sublieme kwaliteit uit Indië –, Spaanse pepers en de groene Jalapope met de milde smaak, je kon het niet opnoemen of het stond in zijn tuin of kas. De Spaanse cayennepeper groeide er voortreffelijk en de Indiase verzengend, hete, oranje bolletjes sloegen bijzonder goed aan. De passie voor dit soort specerijen bepaalde voor een groot deel zijn hedendaagse bestaan; een levenspatroon waarin het telen voorrang hadden gekregen. Zijn kleine broeikas zorgde voor de continuïteit van het groeiproces gedurende alle seizoenen, De negatieve gevoelens die in tijden van leegte soms in zijn geest opborrelden, wist hij met deze werkzaamheden te onderdrukken. Een fantastische aanvulling op het telen, was het vissen op zee geworden. Het zorgde voor de nodige afwisseling. Deze discipline had hij zichzelf opgelegd. Het dwong hem om er elke dag voor een vers maaltje vis op uit te gaan. In de diepvries had hij een voorraad aangelegd die in tijden van

ziekte of calamiteiten aangesproken kon worden. Het bereiden van verse vismaaltijden was de gewoonste zaak van de wereld geworden en verdreef daarmee alle herinneringen aan zijn vroegere leven. Tijdens zijn opleiding had hij les gehad om zich altijd aan de omgeving aan te passen; maar ook in gevangenschap was hem geleerd een rigoureuus besluit te nemen om de dodelijke capsule door te bijten als die noodzaak zich aandiende. Toch was het in een moment van zwakte tot hem doorgedrongen dat mocht het ooit noodzakelijk worden om zo'n stap te zetten, hij daar momenteel de moed niet eens voor bezat. Hij vroeg zich af of hij ooit in staat zou zijn een dergelijk stap te zetten. De enorme hoeveelheid hoogtepunten die zijn leven zo aantrekkelijk hadden gemaakt, waren te omvangrijk geweest om er nu zomaar een eind aan te maken en hij had besloten verder te gaan in de sleur waarin hij buiten zijn schuld was verzeild geraakt. In een vlaag van hoogmoedswaanzin had hij ooit eens zitten prakkiseren om al zijn belevenissen op papier te zetten, maar wie was er nu uiteindelijk geïnteresseerd in de manier waarop hij zijn leven had geleefd. Elk mens, zo dacht hij, maakte zo zijn eigenaardigheden mee en die zijn niet altijd geschikt om aan het papier toe te vertrouwen. Bovendien waren er al zoveel prachtige boeken geschreven door mensen die dezelfde ervaringen hadden als hij. Het beroep van veiligheidsagent werd vaak geromantiseerd, maar uit ervaring wist hij dat het werk in de praktijk vaak saai was. Bovendien was hij er zich terdege van bewust dat hij ooit een eed had afgelegd; de belofte om nooit en te nimmer uit te wijden over de dienst waarin hij werkzaam was geweest. In de realiteit kwam het hier op neer dat de meeste spionage verhalen uiteindelijk fictief zijn, geschreven door mensen met een levendige fantasie. Dit vraagt veel behendigheid van de auteur en juist daar ontbrak het bij hem aan.

Elke dag dwong hij zichzelf om de nodige uren in zijn tuin en kas te spenderen. Dat gaf een zekere voldoening. Het was een dagtaak om zijn eerdere levenspatroon te verdringen, maar dat was hem gemakkelijker afgegaan dan hij ooit had kunnen bevroeden. Het was een tijdspassing waar je langzamerhand ingroeide en waarin de variatie onuitputtelijk was. Het hoogtepunt van zijn dag kwam altijd pas 's avonds laat, als de telefoon rinkelde en hij een intiem gesprek voerde met Alice. Zijn vriendin compenseerde het gemis van zijn overleden vrouw. Ze bezocht hem niet, maar hield hem door intieme gesprekken in leven. Zij was de navelstreng die hem voedde. Uit hun gesprekken putte hij moed. Seksuele escapades in zijn oversized bed miste hij geen moment. Mochten de hartverwarmende gesprekken met Alice verstommen, dan zou hij niet direct een oplossing hebben geweten om zijn eenzame bestaan te rechtvaardigen. Na een fikse wandeling besteedde hij alle zorg en toewijding aan de planten door ze te wateren, dan pas was hijzelf aan de beurt en zette een grote pot koffie. Ruimschoots nam hij dan de tijd om broodjes te roosteren, deze te besmeren met echte boter en er elke dag een andere soort marmelade als beleg op te doen. Hij vond de warme broodjes met jam niet alleen superlekker, maar ze riepen ook nostalgische herinneringen bij hem op; het wakkerde een heimwee aan naar de prachtige verhalen die Agatha Christie in haar novellen geschreven had. Die vertellingen zogen je mee in een oase van vrede en rust; keuvelen in een prieeltje op een zonovergoten groen gazon. Je voelde je geplaatst in een leven van ultieme geborgenheid. In simpele woorden beschreef ze dan hoe ontzettend gezellig haar personages samen konden klesbessen in een omgeving waar kwaadaardige invloeden van buitenaf niet leken te kunnen doordringen. Beroemde Engelse theesoorten werden er dan gedronken uit hoogwaar-

dig Chinees porseleinen kopjes, en smullend van overheerlijke muffins leek het leven dan hemels en onaantastbaar. Dergelijke passages hadden indruk op hem gemaakt en een enorm gevoel van huiselijkheid bij hem losgemaakt. Helaas was de werkelijkheid fundamenteel anders, verre van gelukzalig en totaal niet zo buitengewoon romantisch. Het had een zoektocht naar innerlijke warmte en geborgenheid in gang gezet. Zijn leven veranderde pas in een feest als zijn bloedeigen dochter wekenlang kwam logeren. Ze hield net zoveel van pittig eten als hij, en bovendien was ze zeer gecharmeerd van de vis die hij hoogstpersoonlijk in de oceaan gevangen had. Ze was uiterst gemakkelijk in de omgang, tot in de late uren kletste ze gezellig mee en onder het genot van een glas gekoelde wijn mijmerden ze 's avonds samen over het leven. Ongeremd converseerden ze tot diep in de nacht; haar heldere lach weerklonk over het water, terwijl ze tot in de vroege uurtjes de nodige drankjes nuttigden, wat de sfeer optimaal verhoogde.

'We hebben eigenlijk niet veel meer nodig dan dit, schatje,' prevelde hij dan in een bijna trance. 'Als je net zoals ik al een behoorlijke leeftijd hebt bereikt, wat heb ik dan nog meer nodig?' richtte hij zich dan vragend in haar richting en herhaalde daarmee een eeuwenoud cliché. Als je boven de vijftig was, zakte de drang naar algehele behoeften drastisch. Hij wist nog goed hoe hij in zijn jonge jaren kilo's voedsel verorberde. Nu had hij aan drie stevige sardines al genoeg. Hij fronste zijn wenkbrauwen toen hij aan de gezellige uren met zijn dochter dacht. Dan werd het hem duidelijk, dat zij ertoe bijdroeg zijn levensgeesten en spirit wakker te houden in de uren die hij in eenzaamheid aan de Portugese kust beleefde. Het vangen van vis en het kweken van planten werden op de lange duur een soort rite in het proces van ouder worden, maar hij trachtte er nieuwe ener-

gie uit te putten. Ook contact met de plaatselijke bevolking droeg positief bij aan die ontwikkeling en het besluit een band met ze op te bouwen, was snel genomen. Sanches, een man op leeftijd, was bereid zijn planten bij te houden als hij op bezoek ging in Nederland of ergens anders dagenlang verbleef. Jack was goedgeefs en liet de hele familie Sanches meegenieten van de overdaad aan vis die hij ving en bedeelde hen royaal met de zelf geteelde groenten. Sanches had hem geleerd de glazen van de kas in de zomer met een dikke laag witkalk te besmeren om de planten tegen de verzengende zon te beschermen.

De hunkering naar een vaste partner, die hem bij zijn activiteiten terzijde stond, verflauwde naarmate de jaren verstreken. Hij wist maar al te goed hoe koppels veelal ru-zieden tot in lengte van dagen. Bovendien wilde hij geen claim op een ander leggen en koos voor een latrelatie. Soms werd hij er zich pijnlijk van bewust dat het leven dat hij leefde, volkomen doelloos was en dat gevoel nam alsmear grotere vormen aan. Die vervelende gedachtegang manifesteerde zich steeds vaker in zijn hoofd, maar dan rechtte hij zijn rug en staarde naar de horizon die door het trillen van de lucht wazig werd. Dan ging zijn blik naar de zee, die immer in beweging was en de golven onverstoobar liet stoeien met de rotsachtige kust. Eindeloos beukte de branding over de strandjes die zich hier en daar gevormd hadden. Het monotone spel der elementen dat haast nooit veranderde. 's Nachts lag hij soms urenlang wakker. Aldoor staarde hij dan door het dakvenster naar de sterrenhemel, piekerend over hoe hij aan zijn huidige situatie een beslissende wending kon geven. De gezellige bijeenkomsten met de lokale bevolking in een bar waren in het begin geestverruimend, maar namen zijn frustraties niet weg. Bij de kennismakingsgesprekken had hij aldoor de meest eenvoudige

leugen gehanteerd, door te zeggen dat hij in zijn actieve leven antiekhandelaar was geweest. Op dat terrein kon hij breedvoerig uitweiden, omdat hij in de dienst vele Europese landen en steden had bezocht en daar veel indrukken had opgedaan. Ze waren nooit jaloers geweest toen ze begrepen dat hij veel geld had verdiend en zich daardoor zo'n mooi stekkie aan zee kon veroorloven. De kloof die er bestond tussen de dorpelingen en hem, was eigenlijk enorm groot geweest. Toch was het de oerdrift geweest, het gedrag van kuddedieren, dat hem dwong 's avonds de gang van zijn woonhuis naar de plaatsen waar het elke avond gezellig was te ondernemen. Hij keuvelde dan met de plaatselijke bevolking over het weer en de sport. De afzondering in een dorpskern, waar iedereen elkaar kende en wat de gewoonlijke roddels opleverde, daar voelde hij eigenlijk niet veel voor maar nam er genoegen mee.

In gedachten verzonken was hij opgestaan. Hij wandelde van zijn huis naar de zelfgebouwde pier en keek met een hoge mate van voldoening uit over de zee. Altijd was daar de schittering van de zon die bijna nooit verstek liet gaan. De wind voelde zoals altijd warm aan en streeelde zijn benen, waarvan de spieren, ondanks zijn leeftijd, nog uitermate krachtig waren. Tevreden over zijn lichaamsconditie slenterde hij in de richting waar zijn bootje rustig lag te dobberen in de afgeschermdde baai.

Plotseling barstte een oorverdovend lawaai los, de wereld leek te vergaan. Een geweld van explosies volgden elkaar razendsnel op, geweursalvo's van automatische wapens ratelden aan een stuk door en doorkliefdten de lucht om hem heen. Het was alsof van oneindig ver weg de kogelregen alleen in zijn richting werd uitgespuwd. De afgevuurde patronen hielden langs zijn hoofd en sloegen in, in het nabijgelegen plankier, zonder dat hij vooralsnog geraakt werd. Er

was geen twijfel mogelijk dat deze kogelregen voor hem bestemd was. Als katapulten reageerden zijn spieren in een automatisme op het eerste staccato van de kogelregen, die ricocheerden op de plankieren in de haven. Daardoor leek het alsof het geweervuur van alle kanten kwam. Alles gebeurde in een tel en een reflex zorgde ervoor dat al zijn spierbundels werden aangestuurd. Routinematig aangeleerde snelle acties flitsten door zijn brein. Bijna geheel vanzelf, zonder er ook maar een seconde over na te denken, dook hij de diepte in. Hij hield daarbij zijn armen gestrekt en de handen tegen elkaar om zo de impact met het water te breken. Toen hij de waterspiegel doorbrak en zich in de verlossende diepte bevond, begon hij als een bezetene te zwemmen om iets verderop weer boven te komen. Met een zucht ontsnapte de ingehouden lucht uit zijn longen en hij keek wild om zich heen om erachter te komen waar de onzichtbare vijand zich bevond. De eerste aanval had hij overleefd. Deze ultieme noodsprong had hem voorlopig gespaard voor de vernietigende kogelregen die alsmaar voort duurde. Stringente trainingen in het verleden hadden hem dergelijke vaardigheden aangeleerd om een verrassingsaanval te kunnen weerstaan. Na die eerste reactie draaiden zijn hersenen op volle toeren om een afdoend ontsnappingsplan te bedenken, mocht hij daar überhaupt de tijd voor krijgen. Al zijn handelingen waren nu gericht op overleven. Maar de praktijk verschilde altijd van de toenmaals aangeleerde drieloefeningen, want tot zijn schrik bemerkte hij dat er nauwelijks ergens dekking te vinden was. Opeens maakte een gigantische angst zich van hem meester en dreigde zijn totale spierkracht te verlammen. In een uiterste paniecreactie flitsten zijn ogen van links naar rechts en hij constateerde dat er om hem heen alleen maar meerpalen stonden. Hij wist dat die op zichzelf onvoldoende dekking boden om de

kogelregen te ontwijken en het enige alternatief bleef voorlopig het water. Dat had hem de eerste seconden bescherming geboden, maar op het moment dat hij boven kwam uit het zilte nat, begon de alles vernietigende kogelregen opnieuw. De kogelinslagen maakten ploppende geluiden wanneer de projectielen het water om hem heen beroerden. Geheel gestrest krulde zijn lichaam zich in allerlei bochten toen hij zo snel mogelijk inademde en keer op keer onder dook. Hij wentelde zijn lichaam om zijn as en verdween in tegenovergestelde richting om seconden te winnen eer ze hem konden spotten als hij wederom de oppervlakte bereikte. Onmiddellijk herhaalde hij deze manoeuvre en dook telkens onder in een andere richting totdat hij uitgeput een prooi zou worden voor de geduldige schutters. Maar zolang hij nog krachten had bleef hij knokken tot het uiterste om zolang mogelijk uit de baan van de gevaarlijke kogelregen te blijven. Het beangstigde hem dat er nergens dekkingsmogelijkheden te vinden waren en zijn enige hoop was om achter een van de palen te komen om heel even het onzichtbare verderf te ontwijken. De kogels gierden aan alle kanten langs hem heen en sloegen links en rechts gaten in de opbouw van de smalle wandelpier; het leek slechts een kwestie van seconden voordat de fatale voltreffer een einde aan zijn leven zou maken. Even zag hij het nutteloze van zijn vluchtpoging in; hoe goed getraind hij in het verleden ook was geweest, overal om hem heen floten de projectielen gierend door de lucht om uiteindelijk het wateroppervlak te doorklieven. Het water om hem heen leek op een bubbelerende fontein die wild borrelend op een whirlpool des doods leek. In zijn doodsstrijd leek de vernietiging amper seconden weg. Elke keer als hij dook, werden de borrelende geluiden in zijn oren overstemd door de ploppende inslagen van de kogels. Hij beseftte dat het nog slechts seconden waren die

hem scheidde van het moment waarop hij volledig doorzeefd zou worden. Toen het leek alsof de spanning zijn hoofd bijna uit elkaar deed barsten, besepte hij ineens dat de kogelinslagen niet naderbij kwamen. Ondanks de gezwollen aderen die zijn hersenen op het punt van ontploffen leken te brengen, wist hij dat het faliekant onlogisch en onvoorspelbaar was dat hij nog steeds leefde. Hij was ervan overtuigd dat als ze goed gericht hadden, er geen ontsnappen mogelijk was geweest. Aan een dergelijke regen van een kogels was normaliter geen ontkomen aan. Totaal geobserveerd door de drang om te overleven, verdrong hij de gedachte dat ze hem wilden sparen. Hij wist dat het zinloos was om zo te denken en hij hield het er maar op dat ze met hem speelden. In zijn warrige gedachtegang ging hij ervan uit dat ze zo zelfverzekerd waren van hun overwinning, dat ze hadden besloten te wachten met hem te doden. Misschien lieten ze hem tergend langzaam verzuipen tijdens zijn gevecht met de dood. En als hij dreigde te ontsnappen konden ze hem alsnog het genadeschot geven. Er resteerde hem echter niets dan doorvechten, wat hij dan ook deed zonder er verder bij na te denken. Met een uiterste krachtsinspanning waagde hij het om zich een moment op te richten. In die seconde keek hij razendsnel om zich heen om de oorzaak te ontdekken van de ingelaste pauze. Die actie gebruikte hij om te zien of er ergens alsnog een ontsnappingsroute te vinden was. In een ultieme poging tot lijfsbehoud waagde hij het om even boven water te blijven, schatte zijn kansen in en overwoog of er nog overlevingskansen bestonden. Het was akelig stil. Er viel geen schot tijdens dat allesbeslissende moment. Hij dacht verder niet na en met een duik verdween hij tussen de palen waar het plankier op rustte. Totaal afgepeigerd bewoog hij zijn armen veel te langzaam om nog zo diep te kunnen duiken en

zwom toen met het laatste restje energie in de richting van zijn bootje, dat aan een van de steunpalen was bevestigd. Het was een uitputtingsslag om die zeven meter te overbruggen. In een allesbeslissende laatste poging dook hij weer op en zoog zijn longen vol, wat gepaard ging met een hevige pijnscheut in zijn borstholte. De aderen in zijn hoofd gonsden als de kabels in een liftschacht en stonden op het punt te ontploffen; zijn hele lichaam sidderde van ontredderde vermoeidheid. De angst, om na al die inspanning, alsnog geraakt te worden en dood naar de bodem van de zee te zinken, begonnen zijn spieren en zenuwen te verlammen. In zijn achterhoofd doemden de gevechtstrainingen op; hij wist dat ze geduldig op hem zaten te wachten om hem bij de eerste de beste beweging die hij uiteindelijk toch zou maken, te vernietigen. Ze namen alle tijd om hem secuur onder schot te krijgen; misschien waren dit wel de allerlaatste bewegingen in zijn leven. Krampachtig kneepte hij zijn ogen dicht, bewoog zijn armen recht voor zich uit en hield zijn handen stevig tegen elkaar gedrukt. Hij voelde de zijkant van het bootje en trok zich met een allerlaatste krachtinspanning omhoog. Hij was er zeker van dat ze hem op die plek niet met kogels konden doorzeven. Hij moest onzichtbaar voor hen blijven. Dat was van levensbelang om op adem te komen. Alle gevoel voor realiteit had hij nu verloren. Hij voelde een doordringend kloppen en gonzen in zijn hoofd, veroorzaakt door de overmatige druk in zijn bloedvaten. Hoewel angstig en verdoofd door de gebeurtenissen, realiseerde hij zich toch dat hij nog verdomd veel aan het leven hechtte. Hij was zich bewust dat elke beweging een nieuwe valkuil oor hem kon betekenen en even wist hij geen raad meer met de totale krankzinnigheid die hem zo plotseling overvallen had. Gedreven door panische doodsangst klauterde hij over de rand van zijn bootje en